

Samen rijk

Onze rijkdom zit niet alleen in onze portemonnee. Rijk is een samenleving door degelijk onderwijs, goede zorg, wetenschappelijk onderzoek, sociale zekerheid, bloeiende cultuur en natuur, vlotte toegang tot sport en mobiliteit, ... Die rijkdom is van iedereen. Zijn pasmunt heet solidariteit. Wie deze rijkdom uitverkoopt en privatiseert, verarmt de samenleving. Dan wordt de zorg herleid tot een net van grote, dure zorgbedrijven, mét winst oogmerk. Dan worden cultuurhuizen, jeugdwerkingen en bibliotheken overgelaten aan commercie en dorpspolitiek. Dan verdwijnen de diensten en worden uiteindelijk zelfs water en lucht koopwaar. Voor ons is alleen gedeelde weelde echte weelde. Levenskwaliteit past nu eenmaal niet in een spaarvarken. In een kennismaatschappij moeten kennis en cultuur zo toegankelijk mogelijk zijn. Daarom willen we extra investeringen in elk sterk aanbod dat mensen rijker maakt aan inzicht, verbeelding en artistieke gevoeligheid. Zonder zorg, gezondheid en gemeenschapsvorming zijn we niets. Dáár begint ons ware vermogen als maatschappij. Er is wel een alternatief!

Eerlijke belastingen

Werkenden, gezinnen en kleine zelfstandigen betalen belastingen zoals het hoort. Waarom de grootste bedrijven en de grote fortuinen niet? De duizend meest winstgevendende bedrijven ontlopen voor 13 miljard belastingen. Dat is meer dan wat de federale regering wil besparen. Als het beleid de achterpoorten sluit en iedereen correct belast, zijn de besparingen op waardevolle gemeenschapsinitiatieven helemaal niet nodig. Dan hebben we zelfs extra geld voor echte noden, zoals meer energievriendelijke scholen, rusthuizen en sociale woningen bouwen. Met een flauw doorkijktaksje, zoals de regering wil, gaan we het immers niet redden. Samen met driekwart van de bevolking dringen we aan op rechtvaardige belastingen, ook op de grootste vermogens. Er is wel een alternatief!

Sterk jong en oud

Een samenleving met toekomst bouw je op van in de wieg. Bied alle kinderen gelijke kansen op degelijk onderwijs – ongeacht hun achtergrond. Voorzie voldoende en toegankelijke kinderopvang, vrije speelruimte, muziek-, dans- en tekenscholen. Laat jong engagement en experiment bloeien in het jeugdwerk. Werk de watervallen op de middelbare school weg, en bied studenten kwaliteit in plaats van hogere inschrijvingsgelden. Creëer waardevolle jobs voor jongeren, in België zit één op vijf zonder werk! Zelfs de ondernemers in Davos noemden jeugdwerkloosheid in 2013 'een sociale en economische tijdbom'. En dan gaan we enkel 'winnaars een steuntje in de rug te geven', zoals het Vlaams regeerakkoord voorhoudt? En iedereen verplicht langer doen werken, terwijl zoveel mensen een vaste baan zoeken? Als gemeenschap gunnen we iedereen dezelfde ontwikkelingskansen aan de start, én een evenwichtige oude dag. Er is wel een alternatief!

Stop armoede

België is één van de rijkste landen ter wereld. Toch leeft één op zeven Belgen in armoede, en in Brussel is dat één op drie. De kinderarmoede is zelfs verdubbeld. Intussen groeit de kloof: de 1 procent rijkste Belgen bezitten evenveel als 60 procent van de bevolking. Haal mensen uit de armoede met concrete en haalbare maatregelen, zoals gratis onderwijs tot achttien jaar en de versnelde bouw van duurzame sociale woningen. Voorzie ook meer steun voor wijkgezondheidscentra en scholen met veel maatschappelijk kwetsbare leerlingen. En vooral: trek alle inkomens en uitkeringen op tot boven de armoedegrens, zonder tegelijk andere tegemoetkomingen weg te bezuinigen. Dit algemene basisrecht op een menswaardig leven zou de staat amper 1,5 miljard per jaar kosten. Terwijl ze nu jaarlijks 6 miljard ophoest voor de notionele interestaftrek, een belastingvoordeel voor vennootschappen. Dat is vier keer zoveel. Er is wel een alternatief!

Werkbaar werk

Bijna allemaal kennen we het gevoel dat we van hot naar her hollen. We snakken naar meer tijd voor onszelf, voor ons gezin, voor (mantel)zorg. Maar op het werk tikt de productieklok steeds sneller. Stress en burn-outs zijn dé ziekte van onze tijd. Dat is geen individueel gebrek, maar een systeemfout. Er is werk aan de prestatie maatschappij zélf. Herverdelen van arbeid en inkomen blijft de uitdaging. Hoe iedereen meer ademruimte gunnen, zonder dat we op het einde van de maand stikken in rekeningen die we niet meer kunnen betalen? Met tijdskrediet of een kortere werkweek met loonbehoud kunnen we de werkdruk verminderen en meer mensen tewerkstellen. Dat biedt mannen meer zorgkansen en vrouwen meer perspectief in hun loopbaan. Het maakt tijd vrij om bewuste, actieve burgers te zijn. Zo wordt minder werken geen stille sociale afbraak, maar een broodnodige gezondheidskuur voor een samenleving die zichzelf al te zeer uitput. Er is wel een alternatief!

Leefbare buurt

Steden groeien steeds verder aan. Nog nooit woonden zoveel mensen met een verschillende achtergrond zo dicht bijeen. Dat vraagt een sociale en ecologische vernieuwing. Alleen krijgen steden en gemeenten wel steeds meer bevoegdheden, maar steeds minder geld. Ook heel wat provinciale initiatieven vrezden voor hun toekomst, nu de provincies worden afgeslankt. Willen we de kracht van het lokale echt opwaarderen, dan verdienen steden en gemeenten juist meer financiële armslag, om fors te investeren in hun wijken en hun basisvoorzieningen. Of wonen we straks in een omgeving zonder bereikbaar zwembad, bibliotheek of publieke ouderenzorg? Vóór alles moeten de verschillende overheden werk maken van wat mensen verbindt: cultuurcentra, jeugdhuizen, groene ruimte, buurtwinkels, postkantoren, speelgelegenheid, jeugdwelzijnswerk en betaalbare en energiezuinige woningen. Onze buurt is waar onze kinderen opgroeien. Die geven we niet prijs. Er is wel een alternatief!

Diversiteit is realiteit

Diversiteit in al haar vormen kleurt onze samenleving. Die grote verscheidenheid, zeg maar superdiversiteit, is onze realiteit. Eenieder heeft zijn eigenheid, maar in die verschillen zijn we allen gelijkwaardig. Waarom gaan beleidsmakers dan nog altijd uit van een Vlaanderen waar iedereen dezelfde taal spreekt? Waarin iedereen dezelfde cultuur en identiteit beleeft en moet aannemen? Waarom moeten sommige mensen een test Nederlands afleggen, nog voor ze zich maar kunnen inschrijven voor een sociale woning? Is huisvesting op slag geen basisrecht meer? Of kennen we dat recht alleen toe aan een select groepje burgers? En bedreigt de outfit van ambtenaren echt de kwaliteit van onze dienstverlening? Te veel beleidsmaatregelen creëren of stimuleren de ongelijke behandeling van mensen op basis van afkomst, religie, geslacht en/of seksuele geaardheid. En dat met ingrijpende gevolgen: armoede, werkloosheid, uitstroom uit het onderwijs. Samen moeten wij voor een samenleving gaan waarin iedereen zijn plaats heeft en krijgt vanuit gelijkwaardigheid. Van 'wij' tegen 'zij' naar 'onze' samenleving. Omdat de toekomst pas begint waar racisme, discriminatie en gevaarlijke tendensen als moslimhaat of antisemitisme stoppen. Er is wel een alternatief!

Eco is logisch

Het klimaat is op drift en geeft ons alarmsignalen: we overschrijden de draagkracht van de planeet. Dat bedreigt de levenskwaliteit van iedereen, vandaag al. De druk op grondstoffen en energievoorraden wordt zo hoog dat mens en natuur afsterven op een burn-out. We kunnen niet alles overlaten aan de markt, die wikt en beschikt in functie van winst op de korte termijn. Basisbehoeften als water, energie en mobiliteit zijn al te belangrijk en te grootschalig om af te stoten naar private bedrijven. We moeten de economie terug in handen nemen en inzetten op kwaliteit en hernieuwbaarheid. Dat is de omschakeling, de 'transitie' die nodig is: in de industrie, de voedingssector, het onderzoek, de bouw... Waarom blijft het beleid jaarlijks 3,5 miljard fiscaal voordeel geven aan vervuilende bedrijfswagens – evenveel als alle investeringen in trein, tram en bus samen? Van onderuit groeien tal van initiatieven die tonen dat het anders kan. Heel wat steden maken hun vervoer, hun woon- en energiebeleid duurzamer. Tegelijk blijven structurele veranderingen nodig, op basis van een internationale planning met heldere doelstellingen en bindende afspraken. Omdat zuurstof fijner ademt dan fijn stof. Er is wel een alternatief!

Wees wereldwijs

België is geen eiland. Wat elders gebeurt, gaat ons mee aan. We geloven daarom in meer internationale solidariteit, meer investeringen in de welvaart en het welzijn van het zuiden. Niet door 6 miljard op te offeren aan de aankoop van nieuwe gevechtsvliegtuigen. Niet door de ontwikkelingssamenwerking af te bouwen, of mee te spelen in het agressieve handelsbeleid van de EU. En al zeker niet door vluchtelingen te laten verdrinken aan de Europese grenzen. Wij kiezen voor een gastvrij België. Voor een eigen vredespolitiek om gewapende conflicten en uitzichtloze interventies te voorkomen. Voor een ontwikkelingssamenwerking die geleidelijk evolueert naar een wereldwijde sociale zekerheid, nationaal georganiseerd, maar met internationale ondersteuning. In plaats van het grote geld te zien wegvloeiën naar belastingparadijzen, willen we een internationaal beleid dat die fortuinen echt doet bijdragen aan ontwikkeling en aan een leefbare samenleving. In een wereld die een dorp geworden is, vegen we niet enkel voor eigen deur. Er is wel een alternatief!

Doe de democratie

'Besparen moet van Europa', heet het, maar onze regeringen bepalen wel het financiële en economische beleid van de Europese Unie. Zo verliezen we het democratische recht om zelf te beslissen hoe we inkomsten verwerven en wat er met de uitgaven gebeurt. Intussen krijgen de lobby's vrij spel, ook bij de geheime onderhandelingen over handelsakkoorden van de EU met de VS en Canada. De bevolking is er niet bij betrokken. De democratie wordt uitgehold, burgers worden herleid tot consumenten. Maar democratie is een werkwoord, dat verder gaat dan een bolletje kleuren. Ook na de verkiezingen moet besturen gebeuren in overleg met de bevolking. Want je kan als regering niet eisen dat burgers meer eigen initiatief nemen, en tegelijk elke inspraak van onderuit het zwijgen opleggen. De kwaliteit van een democratie valt af te meten aan de kracht van een kritisch en levendig middenveld, met een bonte schakering van sociale en andere organisaties. Wie dat aan de kant schuift, is geen democraat. Hart boven Hard geeft de actieve democratie mee vorm door de krachten te bundelen. De toekomst zal sociaal, ecologisch, solidair en superdivers zijn, of zal niet zijn. Daar is geen alternatief voor. Dat is het alternatief!